

### \*Autorsko obrazloženje\*

Ja, Darja Bajagić, zasnovala sam vizuelni identitet povodom obilježavanja 20 godina obnove nezavisnosti Crne Gore na rimskom broju XX, koji označava period od 2006. do 2026. godine. Ovakav zapis omogućava jasno i univerzalno čitanje jubileja, uz upućivanje na istorijski kontinuitet ovog prostora, uključujući Duklju (Doclea), jedno od značajnih rimskih središta na teritoriji današnje Crne Gore.

Oblik „XX“ ne funkcioniše kao tipografski znak, već kao konstruktivni okvir koji nosi cjelokupnu kompoziciju. Dva slova X oblikovala sam kroz stabilnu i uravnoteženu geometrijsku strukturu, zasnovanu na preciznim presjecima i čistim linijama, bez ornamentalnih elemenata.

Njihov presjek formira centralni prostor u kojem je pozicioniran državni grb, kao ključni simbol suvereniteta. Grb nije dekorativni element, već nosilac značenja unutar same kompozicije, stabilizovan u centralnom prostoru koji dodatno naglašava institucionalnu čvrstinu i kontinuitet. Presjek dva slova X može se čitati i kao mjesto susreta prošlosti i savremenog trenutka, iz kojeg se formira stabilan državni identitet.

Kompozicija je postavljena tako da se vizuelni tok kreće dijagonalno, od 2006. godine u donjem lijevom uglu ka 2026. u gornjem desnom, čime se uspostavlja jasan osjećaj kretanja unaprijed. Ova uzlazna linija funkcioniše kao vizuelna osa napretka i razvoja. Paralelne linije dodatno pojačavaju osjećaj kretanja, stvarajući ritam i kontinuitet unutar kompozicije, dok se u presjeku dva slova X formira unutrašnji oblik strelice, koji dodatno naglašava usmjerenost ka budućnosti.

Kolorit je preuzet iz državne zastave i državnog grba, u crvenoj i zlatnoj boji, čime se identitet čvrsto veže za postojeći vizuelni jezik države, bez uvođenja novih simboličkih elemenata.

Ovo rješenje ima za cilj da na jasan i dostojanstven način obilježi dvadeset godina obnovljene nezavisnosti, uz afirmaciju kontinuiteta, stabilnosti i daljeg razvoja Crne Gore.

Rođena sam u Podgorici i magistrirala sam na Yale University School of Art, kao prva osoba iz Crne Gore koja je završila postdiplomske studije na ovoj instituciji. Moj rad je predstavljen na više od 100 međunarodnih izložbi, uključujući samostalno predstavljanje Crne Gore u okviru nacionalnog paviljona na Venice Biennale (60. Međunarodna izložba umjetnosti, 2024), gdje je paviljon Crne Gore uvršten među deset najzapaženijih te godine. Takođe, moj rad je bio predmet međunarodnog medijskog praćenja, uključujući The New York Times, a trenutno sam predstavljena od strane galerija u Njujorku, Parizu i Oslu.

Povodom obilježavanja ovog jubileja, željela sam da, kao umjetnica čiji je rad međunarodno prisutan, doprinesem obilježavanju ovog važnog državnog datuma. U tom duhu, u martu 2026. godine odlučila sam da državi Crnoj Gori doniram autorsko idejno rješenje logotipa, koje ustupam bez naknade kao lični i profesionalni doprinos obilježavanju dvadeset godina savremene crnogorske državnosti.

Podgorica, mart 2026. godine